

GÖMÖR-KISHONT

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Előfizetési ár: { Egész évre . . . 6 frt - kr
Fél évre . . . 3 " - "
Negyed évre . . . 1 " 50 "

Közsegek és néptanítók egész évi előfizetésénél 2 frt árleengedésben részesítettnek.

Az előfizetési pénzek, valamint a hirdetésért járó díjak a kiadóhivatalhoz, Stefanovics József könyvnyomdájába küldendők.

Szerkesztői iroda:
STEFANOVICS JÓZSEF könyvnyomdájában.

Ide küldendők minden a „Gömör-Kishont” szellemi részének szánt kéziratok és levelezések.

Megjelenik hetenként egyszer:
V a s á r n a p.

Egyes szám ára 12 kr.

HIRDETÉSEK

felvesz helyben a kiadóhivatal, eszterházy utca özevegő Almasiné házában. — Budapest, GOLDBERGER A. V. hirdetési irodája Szervizter 3. sz. — Bécsben, SCHALEK H. I. Wollzeile 12.

Egy négytűs petitor hirdetési díja . . . 5 kr
Nyitór soronként 15 "

Bélyegdíj minden egyes hirdetésért 10 "

Népszámlálás.

Manapság számokban szeretünk beszélni. Statisztika itt, statisztika ott, statisztika mindenütt.

A csendet óhajtó falusi bíró, ki a négy alapműveletet sem tudja jól — kalkulációkban beszél, hogy a „nadrágos” emberek előtt számokban mutakozzék az eredmény.

Kormányunk most elrendelte az általános népszámlálás végrehajtását és megyei hasóságunk hozzáfogott az előmunkálatokhoz, hozzáfogott ritka erélyvel és ügybuzgalommal.

Ez igen helyes, mert csak így remélhető az összeírás pontossága, ügyes keresztülvitele.

Szeretnők ezt az ügyet kulturpolitikai szempontból tárgyalni, — az összegezések, kimutatások czélszerűségét, kellő időben eszközözendő alaposságát fejtegetni, de nem hisszük, hogy megyénk elfogulatlan közönsége bizalmatlansággal, félreértésekkel viseltetnek a munkálók iránt.

Nem hisszük, mert az anyagiság, pénzmanipulációk e korában mindenki megvan győződve, hogy a statisztika égető szükség gyanánt lép előtérbe, különösen most, mikor minden számolni tudó akarja, hányadán állunk ebben vagy abban a dologban? mit mondanak a kalkulusok, emelkedtünk, haladtunk vagy súlyodtunk-e nem csupán morális tekintetekben?

Nem mondjuk azonban, hogy alsóbb néposztályunk, a tudatlan falusi nép nem viseltetik ellenszenvvel az iránt, nem mondjuk, mert hiszen megszoktunk már attól mindig bizalmatlanságot, idegenkedést.

Tudjuk igen jól, hogy az az osztály tévesen gondolkodik, mert szerinte a népszámlálásnak nincs egyéb czélja, mint a há-

boru vagy adóemelés, de azért vannak a nép „emberei”, legközelebbi tanácsadói, hogy ezen idegenkedés, ellenszenv érzetét megsemmisítsék — elfojtsák.

Azért vannak a körjegyzők, kiküldött összeírók és falusi bírók.

Ezekről várunk (és vár a hatóság) sokat, igen sokat.

Világosítsák fel a népet, hogy valamint mindenben szükséges a statisztika, ugy eöben a dologban is, szükséges megtudnunk hányan vagyunk, mennyink van, gazdagabbak vagy szegényebbek lettünk-e 10 év óta.

Ha e felvilágosítást megadják, eloltják az ellenszenvet, meggyőzőltetik a népet az összeírás szükségességéről, hasznáról; meghozzák a magyarázatot a kíváncsiaknak, helyzetük igazi megismerésével.

Nagyon tevékeny szerepök van most megyei körjegyzőinknek, tevékeny szerepük, mert ők vannak hivatva a körükhöz tartozó községekben a felügyeletet gyakorolni, mire nézve megkapták már az utasításokat, információt.

Nagyon kevés kell ahhoz, hogy az ész szavával meggyőzzünk, felvilágosítsunk egyeseket: ezt tenni kötelesség, ez hasznos, elmulasztani bűn, kötelességszegés.

Nem hiában lamentálunk mi e fölött, mert mérlegbe tudjuk dobni, előre kiszámított alapokon ismerjük — mily hátrányai lehetnek a lelkiismeretlenül teljesített „meghagyásoknak”-nak, mily eredménytelen „szemvakító”, ha — a miről beszélünk — igaztalan bevallások, bizalmatlan összeírások következnek csak egy megyében. Pedig mindenre el lehetünk készülve, kivált a mai időben, hol fősvénykedni szeretnek mindenben, mindenütt.

A nép óvakodik, fél, hangulata keserű, innen van, hogy a legtöbb felsőbb helyről

jött intézkedések teljesítésénél felsikert biztosíthatnak csak a végrehajtó közsegek.

E szoros, hogy ugy mondjuk sakkjátéki számolásnál tehát nincs helye az idegenkedésnek, az elfogultak óvakodásának, de ha ezekre találunk: tegyék meg a hivatolt ügy legközvetlenebb mozgatói kötelességeiket!

Izraelita polgárainkhoz!

Kereskedelmünk magyarosodása érdekében, nazai nyelvünk meleg felkarolása, nemzetiségünk önállósításának nemes czélja végett olyan mozgalom indult meg édes honunk nagyobb és kisebb városában, éppen az izraelita polgárok, kereskedelmünk fő-fő előmozdítóit között: mely mozgalom magyarságunk teljes becsületét, rokonszenvét eredményezé. Testületek szövetkeznek, a pénz emberei állnak össze, hogy szent palládiumként őrizzék, védjék, a draga áron használatba vett, ezer éves emlékekhez fűződő magyar nyelvet, — büszkeséggel, elégtelenséggel vegyék birtokukba az ősök drága örökét.

Teszik ezt most már mindenhol azok, kiktől régóta várjuk a — felebredést.

Az izraeliták a buzgók, az egyengetett uton előretörők közé tartoznak manapság az ország fővárosában épp ugy, mint a provinciákon. Kiküszöbölök a „cultur”-nyelvet, tromfra tromffal felelnek, — érzik, tudják mit kíván a magyar becsület, mit kíván a kötelesség és a mindenek fölött szerepet játszó — k ö z v é l e m é n y.

Ennek ébresztő szövege hatol be a palotákba, kincseiken ülő bankárok, csak anyagi értékek felelésével törődő gazdagok házaiba: haladjunk, magyarosodjunk! Annak viharja dönti össze a gögőzők, német-emlökön táplálkozók (!) kártyavaráit, nemes elégtételül a hazaszeregetől dobogó kebleknek.

A közvélemény hangján szölok városunk magyarosodni akaró izr. polgárainhoz, — vetközzenek ki hagyományaik, szoká-

zékény és könnyen hívő aristokratiának sőt egy császárnének salonjai megajítottak előtte. Homloka nyílt, magas, kék szeme, bár kissé beesett, mégis elég tüzet sugároz ki, hogy lángra lobbantson egynemely regényes hajlamu, szende lánya szívet. Magatartása is nagyurias sőt mondhatni pöffeszkedő. Csak becses prémes bundáját veti hanyagul magára, egyébiránt chic-el öltözik, még a nyakkendő csokra is a legutolsó párisi divatra vall. Bravourral lépél, mindig a legfinomabb szivarfajtából, mellyel telidesteli van rakva asztala az „audienciára” jövő-menők számára, kiknek 90 perzentje az intervielő német újságírócskákból telik ki.

Legutóbb azt terjesztette róla a fáma, hogy fölvilágosított fog tartani a Redoute termében; de ember tervez és a fővárosi tanács végez, miért-miért nem, azt nem kötötte senki orrára, a felolvasás tartását — felsőbb kommandóra — elhalasztotta, lévén azon hitben, hogy egy sehonai, világeselő szaktapasztalatait nem illő meghallgatni, még — jótékony czélelől sem. Az újság-ingeres és botrány hajászó nép még nem szűnt meg remélni, s ugy lehet meg is lesz az előadás majd ha — fagy.

Ez a stádiuma a komor tölnek, még ugyan nem következett be, de a csapadékos, náthához ködfátyol ép ugy nyomja a sötét horizontot, mint a szárnyain levő gyilkos unalom az emberek lelkét. Mikor majd szerzve-sisterege ropog a kandalló parázsa és az ablak jégvirágos üvege szinte melódiaikat zeng az üvöltő vihar vadordítáéától, akkor a szív oly rémsé-

saikból, haladjanak a járt, megtört uton, legyenek ne csak magyarul beszélők, de testtel-lelékkel magyar ügyet szolgálók. Hagyják oda a germanismus melegítő tűzhelyeit s közeledjenek őszinte bizalommal, szilárd lépésekkel az egyedül boldogító, egyedül nemes hazai oltár felé, — rakják le arra áldozataikat, ugy a mint kívánatos, ugy a mint illik.

Legyenek magyar kereskedők, legyenek magyarul gondolkodó üzlet-emberek, — csapják lomtárba a német „sollen-haben”-nel diszkeskedő könyveket, — ne fogadjanak el idegen nyelvű megkereséseket, levelezéseket, irjanak és irassanak magyarul.

Ezt kívánja az előrehaladott kor, a magyarság már-már veszélyeztetett ügye, és a közvélemény.

S midőn a kor követelményeinek, a közvélemény parancsoló szózatának tesznek eleget, csak az állam nyelve (a magyar nyelv) jogait tolják előtérbe, csak azt a nyelvet fogadják el, mely kenyeret adó népeknek, melyek között laknak — igazi, becsületos nyelve.

Mi nem tartozunk azok közé, kik azt mernők állítani, hogy az izraelitáknek német nyelvökből való kivetközösök „megfoghatlan” tünemény — azért, mert a zsidó, ha elsajátítja is valamely nemzet nyelvét, sőt annak a nyelvnek még „apostola és uttörője” is, csak olyan z s i d ó marad bensőleg, mintba csupán s egyedül a héber nyelvet értene.

Nem tartozunk azok közé, mert megvagyunk győződve, hogy egy magyar származásu, magyar érzésű izraelita pl. nem lehet apostola s áttörője a germani sationak.

Annál kevésbé lehet az városunkban, hol az izraeliták jobblétre törekednek, nemzeti ödvüket szívükön viselik s mint alkotmányos, szabad állam polgárai, s abad meggyőződést követnek.

Legyenek egy szívvel lélekkel magyarok s mi gratulálni fogunk — haladásuknak.

ges megnyugvást áru el, mert tudja, hogy ez így van jól s nem segethet rajta. De most, mihez fogjon a szegény fővárosi életre kárhozott kőszá lélek?

Ha van egy szemernyi hazaszeretete és nyanyannyi politikai érzéke (és ha nincs is, van opern-quekere, ennek még több hasznát veszi) bevetődik a reggeli újságolvasás után abba a sándorutcai honatyák lakába, vulgo országháza. Csekélységem belátása szerint a „képviselőház” találobb elnevezés, nem mintha az ország képét viselné, hanem mert tagjai oroszlanrésze (exceptis excipiendis) más képet viselnek itt, mint otthon. Régen volt, talán igaz se volt, hogy a követet (lám, még akkor nem képviselő), ha a diétán nem „jól” beszélt, haza hívták . . .

Nem régebben is Jókai Mór, parlamentünk szónokainak fehérek hollója, mondott a költségtelölirányzásnál nagyhatásu, phrazisteli dictiót. Milyen boldog képviselő lehet az, ki egyuttal költő is. És Jókai urnak tele marokkal mért a végzet mind a kettőből, kár hogy az egyik világraszóló vívmányait a másik hiányainak leleplezésére használja gyakorlat. Ő az állam ronesolt financiaiális helyzetét is poétai szinkapráztató szemüvegén keresztül nézi, különben nem festhetné olyan rózsás színben. Őt nem terheli a sok adó, nem elégedetlenkedik, ir néhány kötettel több regényt s dusásan kitelik; csakhogy nem mindenki szórbhatja csakugy az inge ujjából a regényt, no meg ha tenné is, az legtöbbször igen meddőn fizet.

Majd elfelejtettem, hogy az országában

TÁRCZA.

Óh néha mégis . . .

Óh néha mégis szép az élet!
Hiszen szerethet a szegény,
S beteg bús dalon merenghet,
Búval jár a hit, a remény.

Óh néha mégis szép az élet!
Ha zeng körülöm dal, zene,
Fölszáll az emlék nagy magasba,
S lelkemnek is van öröme.

Oly olesón ad mindent az ember!
Egy perce kissé édesebb,
S feledve a lét minden átka,
S a sajtó szíven anyyi seb!

G á s p á r I m r e.

Tárczalevél.

Budapest, 1880. december hó.

(Egy bumbag- király. — A tisztelt házból és házról. — Színházi premiére-szünet.)

Látott-e már tisztelt szerkesztő ur, kedves olvasóimmal egyetemben, valaha bucsujárását? Szakasztott ilyen látványt nyujt egy idő óta a mi Nádorutczánk. Hogy sok fejtekezésnek egy csapással vések véget, sietek kijelenteni, hogy ennek előbb igen mélyen rejtve volt oka van. A modern kor királya tartja ott rezidenciáját. Az a csekélység, hogy néhány nappal azelőtt bilincs szorongatta kezét-lábát, mitsém von le fejedelmi tekintélyéből, különösen ha, mint világos, e komédiát csak a börtönrendszer összehasonlító tanulmányozása kedvéért játszta. Vagy talán nem érdemelte meg földhöz ragadt nemzetének tisztelét az, ki eszejárása, agyafurcsága által ország-világ bámulatát vonta magára.

Vajjon ki nem tudná még, hogy e birodalmatlan király nem más mint az ugynevezett Somoskeői Géza, valójában pedig Veysi gróf, a szédelgők szédítője, az iparlovagok királya. Krajczársvindél az előtte bliktri, míg ezekről nincs szó, az is frankban vagy fontokban, szóba sem áll érte. Mint hazánk szülöttje, mire ő igen büszke (vajon szülőmegyéje is oly büszke ő reá, annak megítélését t. olvasóimra bízom) itt is eredetiségre törekszik, bátor kalandjában, el kell ismernünk, speciálista.

Ha már más téren nem tud hazánk világszerte híre vergődni, majd megmutatja ő, hogy a magyar sem esett a feje lágára. Mődja, mi türés-tagadás benne, van hozzá. Megnyerő modora, finom, szép külseje, genialitása tizenkétfőbbs világhírvá kvalifikálják s nem lehet csodálni, hogy az idegenek iránt elő-

Övjük meg (mint a kötelesség paran-
solja) ársadalmuk érdekeit s mi a jól
elfogott nemzetiségi ügy érdekében
neleg kézsorítással fogjuk üdvözölni.

Csak az igazságot keressék, a he-
sületes jogok, hecsületes védőív váljanak,
szakítsanak a német nyelvvel, akkor köl-
csönösen megértjük egymást, gyökere-
gyógyulást reménylünk és intencióink si-
keres megoldást nyernek.

Ugy legyen!

Fóthi Bela.

Negyedszázados jubileum.

A rimaszombati ág. h. ev. egyház buzgó
felügyelője Dr. Patzek Mór, Ferencz-József-rend
lovagja t. gömör-kishontmezei főorvos ur f.
é. december 5-én egyházi felügyelőségének
25-ik évét töltvén be: az egyház általános
öröm- és lelkesedéssel ragadta meg ezen alkalmat,
hogy érdemes felügyelőjének e napon ju-
bileumot rendezve, iránta melegen érzett há-
lájának, elismerésének és bizalmának ünne-
pélyes kifejezést adjon.

Mult Vasárnapon, mint a jubileum nap-
ján a templom vezető utat fenyő-lombok takar-
kák, a bejárat falait pedig szintegy fenyő-
lombokból s közébe mesterséges virágokból font
quirlande-ok ékesíték.

A templom már a megelőzőleg tartott isten-
tisztelést alatt is egészen tömve volt.

Kevéssel 10 óra után az egyházi tisztvi-
selők, élükön a lelkes úszal és Hamaliár Károly
alkalmi elnökkel a templomba vonulván, a je-
lenlevő sokaság ünneplés egyházi közgyűléssé
alakult. Az alkalmi elnök, az ünneplés köz-
gyűlés célját előadva s azt megnyitó beszéde
után, egy öt-tagú diszküldöttséget nevezett ki,
mely az ünneplést egyh. felügyelő urat az ün-
nepélyre meghívja és elkísérje. — Nemsokára
a templom előtti téren sorfalat képező iskolás
gyermek felhangzott „Éljen”-ei jelenték az
érkezést, kit a templomba léptekor az ünneplő
gyülekezet is lelkes éljenzéssel fogadott. Elfog-
lalván az ünneplést a számára kijelölt díszhe-
lyet, a lelkész az egyház nevében egy szép
beszédrel üdvözöl.

Ezután az ünneplést mely meghatottság-
gal megköszönte az egyháznak ünneplés tisztelet
és hála nyilatkoztatását, igérve, hogy míg az
isten életének kedvez, az egyházat mindig kéz-
örömmel szolgálja. Utalván továbbá a leg-
közelebbi 25 év alatt folytatott küzdelemteljes
munkára s az ebből származó, nem nagy ugyan,
de mégis nyomasztó adósságra: első feladatul
ennek törlesztését vallja s ezen célból a nála
elhelyezett s az egyházat terhelő 200 pengő
frtos, vagyis a mai pénzérték szerint 210 frtos
kölsönkötvényt az egyháznak ajándékozva, ma-
gát pedig továbbra is az egyház közbizalmába
s szeretetébe ajánlja.

A gyülekezet a hálás köszönet lelkes
nyilatkoztatásával fogadta ezen nagylelkű ajánla-
tot, a mely méltó párja azon 300 frtnyi ado-

nem szabad sokáig tartózkodnunk, mert az
összerokadással fenyeget. . . . Mindenesetre
hatalmas argumentum a mellett, hogy újat
építsünk. Boro-jenő Tisza Kálmán ur menten
meg is szavazná, föl is építtetné, csak ne volna
a mellette ülő pénzügyminiszteri tárcza oly tele-
üressel. De se haj, van még a zsidónak ott
Bécsben, z-siros kamatra kiszorít még egy pár
milliót. Erre meg az ellenzék opponál, ad ho-
minem védekezvén, hogy az ország ugys fulig
erickél a deficitek árjában, s vajon mire lesz
az országnak monumentális háza, lesz-e a dí-
szes házunk még országa, vagy pedig ennek is
csak monumentuma.

A szemén-szedett mameluk-sereg erre ru-
gószzerűleg nagyot bólint a fejével és ez a bó-
lintás etette meg alapját az országépítendő há-
zának (Be ingatag alap.)

Most már csak a helye kérdéses. Thaly
Kálmán a sötérré akarja beszélni, a kormány-
elnök ur pedig a tömő-tért szemelte ki. Rsz
nyelvek azt sustogják, hogy e praedestinált
helyet atyafi-telek környezik. Menuvi igaz
belőle nem tudjuk, de az bizonyos, hogy a
kormánypartot nem ez a szempont vezérli, ha
nem a baljóslatu nomenből származó „omen”,
a tömésre való szenvedőleges kilátásnak to-
vábbra való bizto-ítás. A közvélemény nem
osztozik e nézetben, mert a parlamentnek a
gyárvarosba való elhelyezésére ép ugy ráillik
a füstbeakasztás, mint az előbbire a beszéd.
Hogy pedig e városrészt kiépítése feltételezi azt,
nem döntö, mert ugyanezen oknál fogva, Thaly
szerint, építtessék a Rákosra, hol őseink gyü-
léseztek s terjedjen erre az ország szíve . . .

mánynak, melyet az ünneplés felügyelő ur ez-
előtt két évvel, hasonló czébból tett.

Legyen érte megáldva istentől s jótékony-
ságának boldogító jutalmát élvezze abban is,
hogy még sokáig lássa, miként példája mások-
kat is hasonló áldozatokra hevít s ennek foly-
tán szeretett egyházunk (pül, erősödik és
virul.

Most az ünneplés programja szerint
felolvastatták fődő Czékus István püspök urnak
a tiszai ev. egyházkerület, továbbá nagyf. Gá-
ber Lajos főesperes urnak a kishonti ev. espe-
resség nevében intézett, — végül pedig a kö-
kovai ev. egyháznak, mint az ünneplést szülő-
egyházának számos névalkírással ellátott üd-
vözlő levele, melyek az ünneplést mély meg-
illetődésre, a gyülekezetet pedig ismételve lel-
kesült örömkifejezésekre hangolták.

Erre a leányiskola növendéki léptek elő
s nevében egyik társuk üdvözletet mondott,
egy másik pedig gyönyörű virág csokrot nyuj-
tott az ünneplőnek, ki a gyermeki szívek ezen
hódolatát szívéliesen fogadta s nyájas szavak-
kal megköszönte.

Ezután a lelkész bemutatta az ünneplést
rendező bizottság által tervezett s Liszka Jó-
zsefné szül. Hamaliár Francziska urnó által
felajánlt „Aranykönyv”-et, mely a jelen ju-
bileum emlékére alapítottván, ez alkalommal
ünneplésen átadatott azon rendeltetésének,
hogy egyik részében bármely egyházi köz-
tett nagyobb adományok megörökíttessenek, —
másik részébe pedig a rimaszombati ev. egy-
ház örökös tagjainak nevezendő azon egyház-
tagok alapítványai irassanak, a kik bizonyos
takarékpénztárilag kezelendő tőkét adományoz-
nak vagy hagyományoznak oly czébból, hogy a
tőke évenkénti kamata az alapítványozó nevében,
ennek állandó évi egyházi adóját képezze.

Végül két alkalomszerű indítvány köve-
kezett. Az iránt, hogy az egyház fenállásának
18-6-ban bekövetkező száz éves jubileuma
megünnepltesse; a másik pedig Liszka Jó-
zsef egyh. gondnok által alkalmi költemény
alakjában öntve s Törköly József községi isko-
lai igazgató által előadva, ezzel végződött:
„Építsünk új lány-iskolát!”

Mind a kettő elvben elfogadtatván, elő-
zetes tárgyalás s a kivétel iránti javaslattal
végezt az egyházi pénzügyi bizottsághoz tété-
tett át. — Erre a lelkész rövid imája az ün-
nepélyt befejezte.

Délután 1 órakor az ünneplést tiszteletre
50 terítékü közebbé rendeztetett, melyen az
ünnepléstől áthozott emelkedett hangulat de-
rült jókedvben és sűrű felköszöntésekben nyil-
vánult.

G. —

Tanügy.

A magyarosodás ügye.

Örök igazság az, mit a történetírő mond:
„a mely nemzet nyelvét elfeledni bírja, annak
enyészte bizony meg van írva.”

Igen; mert vége azon nemzetnek, mely
annyira halad a tespedésben, hogy nyelvéről

Még csak 3 óra van délután mikor vé-
get ér a gyűlés, s zavarba ejtó kérdés, mivel
buzzuk ki a délutánt, mert a színházak a jai
csak öreg este nyílnak meg. Az élvezet ugyan
már délelőtt kezdődik jegyváltás után, a mi
mulhatlanul szükséges premiére darabnál, kü-
lönben kinerekedsz.

A nemzetiben Bercesényi „Váltó”-ját ad-
ják. Valódi színes darab társadalmunkból, de a
színes-szerző által kissé erős színekkel festve.
A publicum „váltó”-lázban szenvedett egész
nap, s bár kissé hosszú időre szabta lejárását
(majdnem éjfélig tartott első előadása) az igaz-
gatoság gondoskodik többszöri prolongációjáról.
Eredeti opera újdonágot is szült a hét
vagy inkább agg Erkelünk. Tóth Ede „Névtel-
len hősök” darabjának írta meg a zenét több
évvel ezelőtt. Erre el lehet mondani: „Nagy
idők, kis emberek”. Nagy idöket rajzol, nagy
emberek szerlezték, törpék vetkeztek ki alak-
jából a színtelen töröltetés által, a minnek hi-
hetőleg tényérnyaló lakásjág a szülő anyja.

A népszínházban Rátkai gondoskodott
„Toborzás”-a által közönség — toborzról. Sza-
badságharcunkban játszik. Ez és zamatos nyelve
egyedül érdeme. A Névtelen hősökhöz annyiban
ha-onlit, hogy szerzője, miként annyi újabb
népszínmű írója (A falu legénye, A legény bol-
ondija) a színműírás névtelen hősei közé fog-
felvétetni. Tán untattam t. olvasóimat, de még
kedvesebb olvasóimot ennyi komédia leírásá-
val, de vigasztalóljanak, hogy mi hasonlóké-
pen unatkozunk.

L—s L—s.

megfelelnek, nemzeti szokásait, erkölceit,
jellegét öntudatlanul is elhagyja.

Volt idő, a midön a magyar nemzet is
ily állapotban volt, elfeledték azt azok, kik
ápolni, művelni voltak hivatva, és e helyett a
holt latin, vagy a német nyelvet beszélték, —
ugy vélekedve, hogy a magyar nyelv paraszt
szájába való.

Száműzték a nagyok fényes salonjaikból
édes nemzeti nyelvünket, leszorították a térről,
melyet el kellett volna foglalnia és szeren-
csénkre a szalmás kunyhó tartá meg eredeti-
ségében a nyelvet, egyelőül az alsóbb néposz-
tály beszélnén — bár vegyest a latinnal —
magyar nyelvünket.

Nem akarok teljes visszapillantást vetni
nyelvünk korszerinti fejlődésére, hanyatlására,
majd ismét emelkedésére, annyit azonban
mondhatok, mikép nincs, nem volt nagyobb
károkat okozó közöny annál, mit p. o. nemze-
tünk elkövetett, illetve tanúsított azon idő előtt,
midön Magyarországon a német nyelv lett rá-
erősítőre a nemzetre.

Egy részről szükséges volt emez intézke-
dés, felrázta álmától a magyar nemzetet, ön-
tudatra ébredt és felállt a nemzeti nyelv meg-
védése mellett.

Közönyt mutatott úgy az állam, mint a
társadalom a közelmúltban is, csak a legújabb
időben értünk oda, hogy nyelvünk a legnagyobb
kincsünk.

Magyarországban, mint tudjuk, annyi a
különböző nyelv, hogy majd minden megyében
többféle nyelvű polgárok vannak, kik egyenlő
jogúak, s egyenlő kötelezettséget kell, hogy
teljesítsenek.

Ezen különféle nyelvek miatt nehéz
volt odajutni, hogy valahára Magyarországon
mindenki tanuljon magyarul beszélni, és még
nehezebb lesz azt elérni, hogy minden polgára
a hazának magyarul is érezzen.

Nehéz e kettőt elválasztani egymástól
rossz hatás nélkül; mert ha az értelem nem
magyar valakinél — nem igen rokonszenvez e
nyelvvel és mint ilyen nem igyekszik elsaj-
jáltítani.

Azok, kikben jó akarat velt és van, kik
belátták, hogy állam hivatalos nyelv nélkül nem
létezhetik és hogy ily nyelv Magyarországon
jogosan csak a magyar lehet, — igyekeztek is
a nyelvet magukévá tenni, de azok, kik talán
Dakorumániáról s a kanesukáról álmodoztak, s
álmodoznak, — magukra hagyva soh'sem ha-
ladtak volna nyelvünk elsajjáltításában semmire.

Ily körülmények között nagyon helyesen
intézkedett a kormány, midön kimondá azt,
hogy a magyar nyelvet általánossá akarja
tenni s a tanítóknak meghagyja, mikép bizo-
nyos idő alatt kötelesek megtanulni magyarul,
hivataluk elvesztése terhe alatt, mit, t. i. az
elsajjáltítást, hogy legyen alkalmunk eszközölni,
sok pénzbe kerülő magyar nyelvi póttanfolya-
mok rendeztettek.

S ez nagyon helyén van, csak aztán a
kormány következetes legyen önmagához és
csakugyan szigorúan büntetné azokat, kik a ki-
vánt idő alatt semmi eredményt nem mutat-
nak föl.

Igen szigorúnak kell majd lennie; mert
ha valaki magyar kenyeret eszik, magyar érdeke
is ugy hozza magával, hogy magyarul beszél-
jen, sőt minden czélzás nélkül, mint jó kirá-
natot mondó, vajha Magyarországon minden
ajak magyarul küldené hálaimját az egek
urához!

A kormánynak ezen fent érintett intéz-
kedése azonban édes keveset érne, ha maga a
társadalom nem segítene a cél elérésében, a
mely segédkezést különben édes kötelességének
ismeri minden szívében, lelkében igaz magyar.

Innen indulnak ki egyes törvényhatóságok,
midön jutalmakat tüznek ki a tanítóok szá-
mára, kik a magyar nyelvben növendékeikké
a legnagyobb sikert mutatják föl.

Gömörmege törvényhatósága e tekintet-
ben is — mint minden ily nemzeti erősödé-
sünket, haladásunkat czélzó ügyben az első
között foglal helyet.

Ott van bizonyosság az 1880. évi szept
20-án Pilszácson tartott megyei bizottsági gyű-
lés jegyzőkönyvének idevágó pontja, mely sze-
rint a magyar nemzeti alaphól fentirt czélra
848 frt 92 krt utalványoztatott s osztattott ki
oly módon, hogy 690 frt a tanítóok között ju-
talmul osztassék ki, 158 frt 92 kr pedig ve-
zér és olvasókönyvek bevásárlására fordít
tassék.

A kiosztásra rendelt összeg következő
arányban van felosztva:

Van két 70, négy 50, öt 40, öt 30 frtos,
tiz különféle jutalom.

A 70 frtos jutalmat kapták:

Suhajik János dusai,
Lázár Gábor vernári tanítók.

50 frtos jutalomban részesültek:

P. unyi Ede,
Droppa József,
Kallanda B.,
Lacziák B. tanítók.

40 frtot kaptak:

Bahéry,
Farkas,
Tóth,
Kicsiny,
Zsorna, tanítók.

30 forintot kaptak:

Jankó L.,
Kicska K.,
Mateidesz,
Pravlik és
Kovács, tanítók.

Az illető pénzösszeget a tanítóknak a já-
rási szolgabíró köteles átadni ünneplésen,
nyilvánosan, hogy a példa, az érdeklődés a
köznépül is hasson.

A 158 frt 92 kr a magyarnyelv tanítá-
sára alkalmas vezér- és olvasókönyvek be-
vásárlására fordítottak, mely két könyv közül az
első Groó tanfelügyelő által kitünően szerkesz-
tett már ki is osztattott, míg az utóbbi,
feutemlitett szerzőnél most van kidolgozási fe-
lyamatban, mely, hogy jó lesz, arról az előzmé-
nyek után ítélve — már előre mindenki meg
van győződve.

Igy igyekszik Gömörmege törvényható-
sága a magyarosítás ügyében hatni a tanítóokra,
melyről kevés mondani valóm lehet; mert hisz
itt maga a tény beszél.

Nem teszem azonban le tollamat a nél-
kül, hogy azon meggyőződésemet ki ne feje-
zem, miszerint teljesen azon bielelemben va-
gyok, hogy a jutalmazott tanítóok, nem egye-
dül a jutalom elnyerése reményében igyekez-
tek nyelvünk tanításában a mutatott sikert
elérni, hanem lelkiismeretük, igazságérzetük,
józan belátásuk s hazájuk iránti jó érzelmeik,
szent kötelességük érzetében tették azt, a mit
tanítóok jutalmazás nélkül is kellett.

Örüljenek a jutalom mellett azon, hogy
egy utókor hálfájára tették magukat érdemes-
s s továbbra is „buzgó tevékenységük sikerében
találhassák föl önértetes megelégedésüket és
boldogságukat.”

Ligárt János.

HIREK ÉS VEGYESEK.

Az első hó Mikulás fehér lovon köszön-
tött be. Az első hó f. hó 7-én pelyhedzett,
fehérbe öltöztetve utazókat, házitökeket. Örül a
gazda-közönség, mely hetek óta nagyon tart
az igen enyhe téltől.

Városunk polgármestere 50
frtra büntette Grünvald Gábor jános-i keresmá-
rost italméresi-jog csonkítása miatt. A példa
intő!

Háromlábú szék. A városunkból bú-
csúzatlanul távozott H—i színész (ki most Sze-
geden komédiázik) a feladi állomáson összeta-
lálkozott — akkor — Cz. helybeli iparossal.
„Kedves uram-bátyám”. „Édes uram-öcsém”
zések után bementek kvaterkázni. A gazdasági
szempontból 4. oszt. kupéban utazó urambá-
tyámnak volt (az ülőhely nélküli kupé számára)
egy kényelmes 3 lábú széke; meglátta ezt az
uram-öcsém s addig kunyorált, míg Cz. (3 nap-
ra) átadta neki. Bizony nem kapta vissza azt
mostanáig se. — Megemlítjük, hogy ez a szí-
nész megszökése után rövid időre, adó-exeku-
tori állásra kapott kinevezést.

† Gyászír. Köztisztelben álló
megyei főügyészünket — t. Abonyi Pal
urat súlyos csapás érte. Neje szül. Szent-
iványi Valéria életének 42-ik évében
hossza szenvedés után f. hó 9-en hunyt el.
Az itt végzett gyászszertartás után e ked-
ves halott a gömör-pányiti családi sírkertbe
szállítottott. — Legyen könnyű a hant a
jó anya, és gyöngéd nő sírja fölött; a mé-
lyen érző ferjet, a gyermekeit forrón sze-
rető apát pedig vigasztalja meg a megyei
gondviselés.

— Rémes gyilkosság. Radócson
történt. Bodon István saját ipját ütötte
agyon. E rémes gyilkosságra felesége be-
szelte rá, ki apjával folytonos viszálykodás-
ban élt. Az öreg egyszerre eltűnt. Ez nem
okozott feltűnést, mert dohánynyal szokott
faluról falura járni. Mint hogy azonban öt
napig maradt távol, fia aggodni kezdett s

megindította a nyomozást, — ennek eredménye az lett, hogy az öreg Bodonék kamrájában találtak — elásva. A gyilkosok el vannak fogva, gonosz tettüket beismerték.

— **E napokban** városunk egykori gyümölcsös „papharaszti“ elnevezés alatt ismeretes kertjében, egy megdermedt női hullát találtak. A hullában egy városunkból való csendes tébolyban szenvedő nőt ismertek fel. A mit tudjuk, az illető gyermekei oly anyagi viszonyok közt vannak, hogy annak egyik vagy másik tébolydában való gondozását könnyen fedezhetnék volna. — Mit is mond csak az a IV-ik parancsolat, ha csakugyan van?

— **Szerelmem és seprűnyél.** Arthur urfi (ki ne ismerne rá a mi kis kolportörünkre) fültövíg szerelmes lett egy kardaloknőbe. Nem merő neki mindjárt bevallani, — hiszen ki viszonzná egy 15 éves, gyerekszemű tevé ömlengéseit, kinek megérkezik a sem pelyhédzik, a bajusza se szőkik. Azonban mindennap eljárt a szép Mathildhoz — kínálni a mesés olcsóságú könyveket, sikamlós férczelményeket; míg végre az „imádott“ kifakadt és kérdezte a szentelen tolakodás okát, mire don júáni bátorsággal kirukkolt, érzelmeit bevallotta és várta a „boldogító igen-t.“ — Azt hiszik önök, hogy itt vége a históriának? de hogy, a kis Arthur tovább vitte és annyira fokozott szenvedélye, hogy el mert menni „hozá“ esti 9 órakor. A cseléd bejelenté az urnőnek, hogy Arthur van itt. A coulassák hősnője seprűt fog, — elibe megy a rajongónak, közelbe édesgeti „édes Arthur, kedves Arthur“ dallamos hangokon s mikor a „bűvkör“-be lép: akkor a seprűnyél jól megdolgozza a batat, derekat stb. stb. . . . míg a kacsok kifáradva — sorsára bizzák az esz nélkül futó, „hamar kezdő“ Arthur-ocskát. —

— **Színészeink** folyó hó 7 — 8-án szállingóztak el városunkból Rozsnyóra. — Szombat s vasárnap „Kis Doktor“, és „Girofle-Girofla“ (a karmester érdemeiért első sorban) zsufolt házat, nagy kasszát eredményezett. Természetesen az első irant nagy volt az érdeklődés a rokonszenves hangú, szép játéku Kohai Alszegny Etel (dr. Piccolo) s a virágokat hajigáló mindig kedves Tiszainé miatt. Ez utóbbit egy tisztelője nagyon szép koszorúval tüntette ki; Kohai kisasszony pedig 3-as ajándékkal lett illően jutalmazva. E ritka szorgalmu, művelt (színpad)játékos és a Tiszai-pártól nehez szívvel vett búcsút megkülönböztetett közönségünk ifja, örege, nim- és nőnemű része. Megérdemlik, — a jövő nyári-saisonban annál kedvesebb lesz a viszonzlatás. A vasárnapi előadás után a színügyi bizottság egyes tagjainak kívánatára a társulat kedvelt énekese, az ugyan még pályája kezeten levő Juhász Sándor 4 népdalt énekelt gyűjtőn, elragadóan. Olyan-hangú énekest kevés színpad produkál s ha kiképzését, iskoláját bevégzi (minek céljából M. A. megyénk műpártoló jeles ajánlatot is tett Jakabnak); az első énekese sorában foglal helyet s nem egy helyen fog büszkeségére, dicséretére valni a tapintatos igazgatónak és társulatának. Úgy legyen! — Megemlítjük még, hogy Juhászt is megpraesentelték a bizottsági tagok.

— **Tolvajnak nézett udvarló.** H. B. tanácsos urhoz mult hét szombatján este belopózkodott egy ismeretes nevű helybeli, — hogy zajt ne üssön, még a lábbelijét is levette és az ajtó előtt hagyta. A tanácsos ur ráakadt, — kutatni kezdett . . . az udvaron megtalálták a kapukulcsot, midőn a felső szobából a dajka kiáltása hallatszott: „segítség, valaki van a szobámban.“ A háziur felsiet — tolvajt gyanítva — a sötét szobában világot gyújt és fölfedezi a szögletben az ipst, — rendőrt hívat; ez előtt bevallja a bűnös, hogy ő a dajkához jött, lábbelijét azért vetette le, nehogy háborgassa a tekintetes urat, különben a tanácsos ur — úgy mond — minek tart olyan fehér cselédet a háznál, a ki a tisztességes embert (már mint őt) elcsábítja. Az úr kiement a szobából, jót nevetett és a büntetés elengedtetődött.

— **Az „Új világ“ dühe.** Mult számunk „Hirek és vegyések“ rovatában közölt „Beküldetett“ jelzetű figyelmeztetés- és felhívás megcáfólása céljából beállított hozzá a „neue Welt“ csaplárosa s egy fiskális fogalmazványu

cikket kezd nevető szájjal olvasni. Hátterében egy-egy Mephistóként állt két „kollega“, kik heves taglejtésekkel, nyomatékos kéz-láb erőlködésekkel kísérték a felolvasót. S mi volt a „körmönfont“ stylusu czáfolat? Semmi más, mint, hogy a mit nekünk beküldtek: lári-fári, mende-monda, — de ha igaz volna is, a „piszokkedvelő“ esárdamester s nagy mind adt „szabad“, mert ő több árendát s nagyobb adót fizet, mint e lapok szerkesztője, — ergo nála szabad malaczkolni, duhajkosni stb. Ennyi elég volna a t. olvasók duhajkoszolgáinak hozzászólására s mi nem is mondunk többet, csupán azt, hogy akad ember, ki ilyen czáfolat megírására, a közvélemény hamisítására (mert az új-világról már a közvélemény beszél) még tollat is fog a kezébe s lapos élezelődéssel pártfogolja azt a „bumszti“-t. A kocsmáros ur erélye és élelmessége ellen semmi kifogásunk, de vigyázzon, hogy „üzlet“-nek fejlődési processusáról ne írjunk, s barlanggá ne alacsonyítsuk, el ne vegyünk kedvét a csufos „gescheit“-től, a midőn aztán az „idylli állapot“-ok megszüntetése végett igazán policzajért kiáltozunk!

— **Vén don Juan.** A 70-hez közel járó F. úr oly erősen betekintett egy pokorági — nem fiatal — menyecske égszínű szeméibe, hogy „kérges szívében menten tüzet fogott a szerelmem taplója“. A menyecske el — el jarogott hozzá; — hogy azonban a dühös férj lesekkedéseit, jogosult támadását egy időre kikerüljek — kéjűt az a s r a mentek, két hét mulva érkeztek vissza. Másnap reggel (jókor) kopogtat a falusi Othello, kér, rimkodik, csalogatja kifelé a hűtelent, majd komolyan hozzátog a mindenszentek ltániájához, mire T. ur a kamrába bujtatja — szeretőjét, azután utat nyit — pongyolában a keresőnek. Ez egyenesen a kamara obskürába megy, hajánál ránczígája Desdemónáját ki az utcára, — a szomszédok összefutnak, egyik kiszabadítja a megkínzottat, lakására viszi, a férj követi könyörög felesége kiadásaért, ígérve szédlnak bántalmát és feledést. A védő szédlnak meglágyul a szíve és sorsára bizza az asszonyt. A férj a kapuból kiállott vissza, hogy csak érjen haza — megfojtja ezt a kigyót, — mi hogy megtörtént e már, a cselepete elől ellillant T. urat kérdezzék meg: ki ugyancsak beteljesedett az a közmondás hogy a vén kecske is megnyalja a söt.

— **Förtelmes dolgok.** Egy tekintélyes hivatalnok egy panaszló levelet küldött hozzánk, melyben keserű hangon írja, hogy egy idő óta privát passzióból vagy boszúból e rimasori lakásán annyira ki van téve a szomszédok és mások zaklatásainak, szemtelenségeinek, hogy tovább nem tűrheti. — Utána néztünk és bebezonyult, hogy azon tisztességesen ki nem fejezhető „házkörüli“ „sötétben“ rendezett dolgok elkövetése — plusquam disznóság. Teszik pedig ezt „szabadalmazott polgárok“, kik ugyan csak igazolják azt ha egy bolond a gödörbe ugrik, a többi bolond is utánozza. Most meg hallgatunk, de ha repetalódik: kiírjuk a szentelen urak nevét, mások épülésére.

— **Beszélgetések.** A n o n y m u s : „Miért tett engem ön ki az újságba? Szer.: „Mert nekem ny tetszett, mert kötelességem volt.“ A.: „No halja szerk. ur! ha fiatal nem volna én őnt három évre becsuknám, mert tudja meg ön, hogy én doctoratust tettem, a „Pesti Napló“, „Hon“, „Egyetértés“, „Függetlenség“ és „Bolond Istók“ titkos belső főmunkatársa és külszerkesztője vagyok.“ Ez szóról szóra így történt, a ki mondta az egy díjnokocská s mikor mondta még csak berugva sem volt.

KÜHN HERKULES KALANDJAI.

REGÉNY.

Írta: SUE JENŐ

Fordította: B. —

(9-ik közlés.)

E nő arczkifejezése finom s értelmes vala; vonásai egykor bizonyára szépek voltak; nyaka és ujjai aranylánczok s gyűrűkkel díszlettek. Maraquin sandaljai, melyeket lábain viselt, eláruhá, hogy fölszádított volt. Kis czitromfa asztal előtt ülve, melyet egy üveglámpa világított meg, nagy szorgalommal látszék a mulatnő különféle kártyák összetételeit vizsgálni, melyek alakokkal u. m. állatok, virágok, gyümölcsök, indiánokkal valának borítva s általá-

ban durra s azonfelül igen neveltséges rajzok valának.

Két fiatal leány, kik közül az egyikült, a másik a függő ágyban félig feküdt, követték figyelmes és aggodó kíváncsisággal Mamicza — mint a mulatnőt az ültetvényen nevezték — ördögös műveletét.

Mi sem lehetett kedvesebb, mint a kép melyet a két fiatal leány nyújtott.

A fehérarcú Sporterfigit Adoe, árva, az ültetvény őrnöje, 20 éves volt.

Az ültetvény 16 éves, rabnő volt. A gyarmatos Adoe atyja adá neki a Jaguarette mellék nevet, gyorsasága, könnyűsége s valószínűleg némileg vad jellege, tulajdonságai s hibáért, melyek a kimult gyarmatos előtt kétségkívül hasonlatosaknak látszottak a jaguár vagy tigrismacskához.

Adoe, kinek karjai és nyaka szabadon valának, drága persaszövetből készült ruhát viselt.

Függő ágyában félig fekve, fejét balkezére támasztá, mialatt jobbát a fiatal indián nő vállán nyugtató, ki a függő ágy szélén ülve, kezével átkulesolá térdeit, Mamicza ezen újdonságos munkáit ép oly figyelemmel kísérelte, mint uróje.

Adoe vonásai legnagyobb szabályossággal bírtak; gyöngéd, halvány arczzsine, mi a creolinok tulajdona, még jobban kiemelte szeméi, hosszú szempillái, tömött haja, s erősen ívezett szemöldjeinek feketeségét; szája kicsi s idomzatos, fogai fehérek, azonban ajka szentelenek valának. Arczkifejezése határozottságot s a parancsolás mezközököttségét mutatá. Növése kicsiny, karcsu s előkelő vala.

Az Adoenál kisebb Jaguarette rézszínű, azonban oly gyöngéd, oly sima, s oly bársonyszerű bőrrrel bírt, mint a rizspapir. Haja, mely feketébb volt mint urójeé igen finom és fényes vala s bizonyos kékes visszfényvel bírt. Kellemmel betonva s feje fölött összetekerve hordá.

Majdnem gyermeki vonásai valóban a macskaféj csinoságára, vadására s ravaszágára emlékeztettek; nagy kerek, barna szeméi, szép szemöldjei, melyek a halántékok felé kissé emelkedtek s a kissé előre ugró orr felé húzódtak, kis fehér fogai, melyek szorosan egymáshoz álltak, legkisebb indulatai s mozgásai, melyek határozottak, kellemesek s finomak valának, fejezők be majdnem phisikai hasonlatosságát a fiatal indián nőnek a teremés legcsinosabb és legvadabb állatai egyikével.

Végre meg kell említenünk, hogy Jaguarette, mint kis gyermeket egy indián betörés alkalmával találta Adoe atyja az erdőben, s jölehet rabnő volt, mégis mindig mint fogadott gyermeket tartotta őt a gyarmatos és leánya és hogy ő ez utóbbihoz a legelőnkebb ragaszkodást tanusítá.

Adoe, midőn még bölcsőben feküdt veszté el anyját. Atyja ki ép oly rettentetlen mint fáradhatlan vala, kénytelenített a Sporterfigit ültetvényt megerősíteni, egyik kezében ásót, másikban fegyverét tartva, hogy az Indiánok s maron négek folytonos támadásait visszaverje.

E folytonos veszélyek közt tüzes, határozott és eleven jelleménél fogva Adoe atyja inkább fiu, mint leány gyanánt nevelte.

A mint 15 éves lett, atyját majd minden nap elkíséré vadászatra s egy könnyű fegyverrel felfegyverkezve versenyzett a gyarmatos ügyességben.

Az indiánoknak az ültetvényre intézett többszöri támadása alkalmával mint bátor amazonhoz illik, soha sem tágitott atyja oldalától, ki négereivel a csatorna vize mögött elszánczolva Sporterfigitből az erőd egy nemét alakítá s a vadakat visszavonulásra kényszeríté.

Mint egyetlen örököse atyja tetemés javainak az ültetvény vezetését a felügyelőre bizá, ki Mamiczát, nem tekintve a fajkülönbségre, nőül véré.

Ezen fehér, névre nézve Bell Cossim, igazságos, szigorú, értelmes és tevékeny lévén, ép oly oiaadó hűséggel viseltetett Sporterfigit gyarmatos leánya iránt, mint a minőt maga a gyarmatos iránt évek hosszú során át tanusított.

Ezek valának két szép szemlélő Mamicza, Adoe dajkája ördögös foglalkozásának.

Nos Mamicza mit látsz kártyáidban? — kérdő türelmetlenül Adoe. Ma van 21-ike s te a hónapnak ezen napját be akarád várni, hogy varázskönyvedben olvashass.

Mamicza csendesen felé, parancsolólag intett kezével.

A két leány indulatossággal nézett össze. Sőt Jaguarette annyira te a tisztelenséget, hogy a mulatnőre a torzképet vágott.

Daczára a látszólagos köledségnek, mely az indián és Adoe Mami titkos tudománya felől szóltak, még is nagy válmot helyeztek ebben, mert csodálatos véletlel olytán Mamicza jövedőlései gyakran beteljesedtek.

Mamicza végre imponáló méltósággal szedé rembe kártyáit, két sorban egymástól különböző távolságra s megelégedett pillantást vetve művére Adoe felé fordult s kérdé:

Jöjj, jöjj drága leányka, jöjj most ide, hogy a jövőt feltárjam előtted.

A creolin és Jaguarette könnyen mint két gazella, szöktek le a függőágyról; Adoe dajkájának ölébeült, Jaguarette pedig a földre térdelt, s kis állat az asztal szélére helyezve, nagy szeméit tágra nyitá s készen volt Mamicza csodás jövedőléseit a legnagyobb figyelemmel meghallgatni.

— Jól hallgass rám kedves lányom — szóla a mulatnő Adoehez. — beakarám várni a mai napot, hogy új próbát tegyék, mert a hó kelte éveidnek számával egyezik. — Jól vigyázz tehát! — szólt a mulatnő, miközben ujai hegyével a kártyák allegorai ábráira mutatott s magyarázni kezdé:

E három kártyák mindegyike egy sevenyars-buntit ábrázol, ez egy nővény, mely hét évig virul, mielőtt ömlöcsöt hozna.

Háromszor hét huszonegy. 21 év az a te korod.

Adoe és Jaguarette összenéztek s csodálkozással telve rázták fejüket.

A mulatnő felvéve az első kártyát s folytatá: — hét éves korodig gyermek valál, ezt jelenti az első sevenyart (ezzel az első kártyát félretéve) 21 éves korodban házias nő leszesz. — Láthatod, hogy 3-szor 7 esztendő, melyek korodat teszik, egyntal életenedek 3 szakát mutatják, melyekben gyermekleány s asszony valál. — Ezen oly szigorú okoskodásnak vége fsmét csodálkozásba ejté a fiatal leányokat s Adoe gondolkodva kérdé dajkáját:

— Mamicza te azt mondd, hogy én ez évben férjhez megyek! De itt senki sincs a ki házasodhatnék, mint Syderham József, a Syderham ültetvényről, — az öreg Schuten és a vad Ultok, az egyszerű. Azonban örömet marad Adoe egész életében fiatal leánynak, — miúgy egyikhez ezek közül férjhez menjen.

— Kedves gyermek, én ezek közül egyiket sem látom számodra a jövőben, jölehet mint mondják, mind a három gyarmatos szerelmes beléd.

Adoe a legnagyobb fittjálással tett mozdulattal válaszolt.

— Látod-e sum-fovlót, a fecsegő madarat választottam Synderham, a fecsegő helyére háromszor jött közbe ezen leszakasztott karaib róza, a boldogtalan szerelmem jelképe, közéje és közéje.

— Adjon az isten Syderhammal nyugalmat; de mamicza kihez megyek hát férjhez? — Kérdé Adoe türelmetlenül!

A dajka kezével egy mozdulatot tett s folytatá:

— Épen úgy járt az öreg Schuten is, kit e kopasz fejű majom ábrázol, és a vad Ultok is, az egyszerű, kit e Kaimau jelképez, a tövéből leszakasztott karaib róza nek is utjokban áll.

— És mit tesz az? — Kiáltá Adoe egy türelmetlen gyermek hangján. — Egye meg a kaiman a majmot, a majom meg son-fovlót, de kihez megyek hát én dajka, ki vesz férjhez?

— Ki vesz véged férjhez, drága leányka? — azt megmondom; mit látsz e legközépő kártyán? —

— Egy madarat, melyet nem ismerek, mely azonban büszkén és bátran néz ki.

— És a mellette lévő kártyán?

— Egy fehér galambot.

— És tovább?

Ezen meg egy teljes virágzatban lévő karaib rózsát sevenyas, bount-ne körülfonódva, mely telve van gyümölcsökkel.

— És ezen? —

— Egy gyökérfa, — szólt Adoe. Minder kártyát, melyet megnevezett, ujjával érintve, mi közben kérdő pillantást vetett dajkája.

(Folytatjuk.)

ALYÁZAT

A rimaszombati kir. törvényszék területén lévő rozsonyi telekkönyvvel is ellátott kir. járásbíróvá üresedésbe jött albirói állomásra, a Nagyméltóság m. k. Igazságügy Minisztérium f. évi 9330/ME sz. a rendeletével engedélyezett pályázat hirdettetik, felhívják az illető pályázók, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat, ezen kir. Törvényszéki Elnökségnél f. évi december hó 23-ig nyújtsák be, a később beérkezők figyelembe vételét nem fogadják.

Rimaszombat 1880. november 22.

Márton Rudolf
kir. széki elnök.

R. Szombat város kapitányi hivatalától.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

Rimaszombat város cselédeinek a jövő évi ruhaszükségletére az árlejtés f. 1880. évi december hó 15-ik napján délutáni 3 órakor a számvevői hivatalban fog megtartatni.

A vállalkozók 60 forint bánatpénzzel jelenjenek meg.

Közgazdaság.

PIACZI ÁRAK.

December 11-én tartott hetivásárunk alkalmával következő piaci árak lettek följegyezve.

Hektoliterenként	frt	kr	frt	kr
Buza	9	—	8	25
Feles	7	50	7	30
Rozs	7	35	7	—
Arpa	4	—	3	80
Zab	2	—	1	85
Kukoricza	4	—	3	80
Burgonya	1	95	1	35
Métermazsánként				
Buza	11	50	10	50
Feles	—	—	—	—
Rozs	9	25	—	—
Árpa	—	—	—	—
Zab	5	60	—	—
Kukoricza	—	—	—	—
Széna kötve	1	90	—	—
Takarmáyszalma	—	60	—	—
Alomszalma	—	45	—	—
Zsupszalma	1	05	—	—

Szerkesztői üzenetek.

G. I. Ezer üdvözet! A próza mikor jön?
N.-Röcze. Szombaton kaptuk; jövőre be számolunk vele. — ígéretére számot tartunk.

S. — Tárgyalmaz miatt a beszéd ki maradt; hozzuk-e a jövő számban?

T. M. A „mester“ beteg? A paedagogia lomtárba került? Bácsinak irunk, jutól várunk. Üdvözet mindnyájoknak!

L. L. Érti a változtatást? Varietas delectat.

Tiszai Dezsőnek. A búcsú „érzékeny“ volt. Fama asszonyosság trombitál.

Több kéziratról a jövő számban.

Felelős szerkesztő:

FETÓ PORUBSZKI PÁL.

Szerkesztőtárs:

FÓTHI KOVÁCS BÉLA.

HIRDETÉSEK.

Üzlet eladás.

Gömör megye egyik népesebb városában egy jól berendezett s a legszebb helyen fennálló

FÜSZER- és VASKERESKEDÉS

szabadkézből azonnal eladó, vagy esetleg a körülmény úgy hozná magával később is átadható. — Bővebb felvilágosítás e lapok kiadóhivatalában kapható.

ÜZLETHELYISÉG-VÁLTOZTATÁS.

Alulírott tisztelettel hozza köztudomásra, hogy az eddig Kalla Mihály ur Cserencsényi utcán levő házában létezett

KÖNYVNYOMDÁJÁT

ugyancsak a Cserencsényi utcán levő özv ALMÁSSYNE-féle házba helyezte át.

Midőn e körülményre a t. közönség figyelmét felhívni ajánlja magát mindenféle nyomdai munkák legjobb és lehető legolcsóbb áron való kiállítására. Készít: könyveket, füzeteket, időszaki- és folyóiratokat. Továbbá: hirdetményeket, falragaszokat, körleveleket, esketési- és gyászjelentéseket. Tánczvigalmi- és mindennemű meghívó-leveleket, tánczrendeket. — Árjegyzékeket, számlákat, táblázatokat, étlapokat, és látogató jegyeket. Egyáltalában minden alkalmi munkát. — Elvállal politikai vagy szépirodalmi heti- és havi közlönyöket nyomtatásra és szétküldésre, jótállva a pontos megjelenésért.

==== Vidéki megrendelések lehetőleg gyorsan és jutányosan eszközöltetnek. ====

Hirdetések a „GÖMÖR-KISHONT“ részére felvétetnek és jutányos áron számíttatnak. Többszöri hirdetmény árleengedésben részesítettik.

Teljes tisztelettel

STEFANOVICS JÓZSEF.